

Tűz- és káreseti jelzések megoszlása telefon „típusok” szerint Somogy megyében

A 10 millió feletti mobil telefon átrajzolta az utóbbi években a segélykérő jelzések küldésének és fogadásának rendjét. A jelenlegi katasztrófavédelmi – tűzoltósági ügyeleti rendszer ezzel új kihívásokat kapott. Mit jelent a napi gyakorlatban ez az új kihívás, ezt egy megye adatai alapján vizsgáljuk.

Nő a mobilok aránya

A mobil-, illetve a vezetékes telefonnal való ellátottság a kutatások szerint régióként némileg eltérő, de a tendencia egyértelmű: terjed a mobil és visszaszorul a vezetékes.

A nyugat-magyarországi régióban a vezetékes telefon-előfizetések 67 százalékos aránya áll szemben a 64 százalékos mobilaránnyal - itt többen tartották meg vezetékes vonalukat.

Majdnem ilyen magas a Budapestet is magában foglaló közép-magyarországi régióban mért vezetékes előfizetési arány (66 százalék), viszont itt jóval magasabb, 74 százalékos a mobiltelefonnal való ellátottság is - itt a legmagasabb az országban. A Dél-Alföldön már csak a lakosság 55 százaléka rendelkezik vezetékes telefonnal, a mobil pedig észak-magyarországi régióban a legkevésbé elterjedt (62 százalék).

Hogyan jelentkezik ez a tűz- és káreseti jelzésekben? Somogyban összességében 2000 - 2007 között beérkező jelzéseket értékeltük. Ez már elég hosszú időintervallum a tendenciák érzékeléséhez.

A tűz- és káresetek jelzéseit SOMOGY megyében 5 hivatásos önkormányzati tűzoltóság és az időközben 3-ról 5-re gyarapodó önkéntes tűzoltóság híradó ügyelete veszi, illetve a megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság ügyelete. Ez jelenleg 11 ügyeleti helyet jelent Somogyban.

A statisztikai értékelésünk szerint a jelzés érkezik: vezetékes telefonról, mobil telefonról vagy egyéb módon.

E jelzések értékelése után az ügyeletek:

- a./ végrehajtják a riasztást, (ha saját területükre kaptak jelzést)
- b./ a jelzést továbbítják a működési terület szerinti parancsnokságnak, (ha nem a saját területükre kaptak jelzést)

A jelzés ugyanis többféle úton érkezik és ennek megfelelően több helyre fut be.

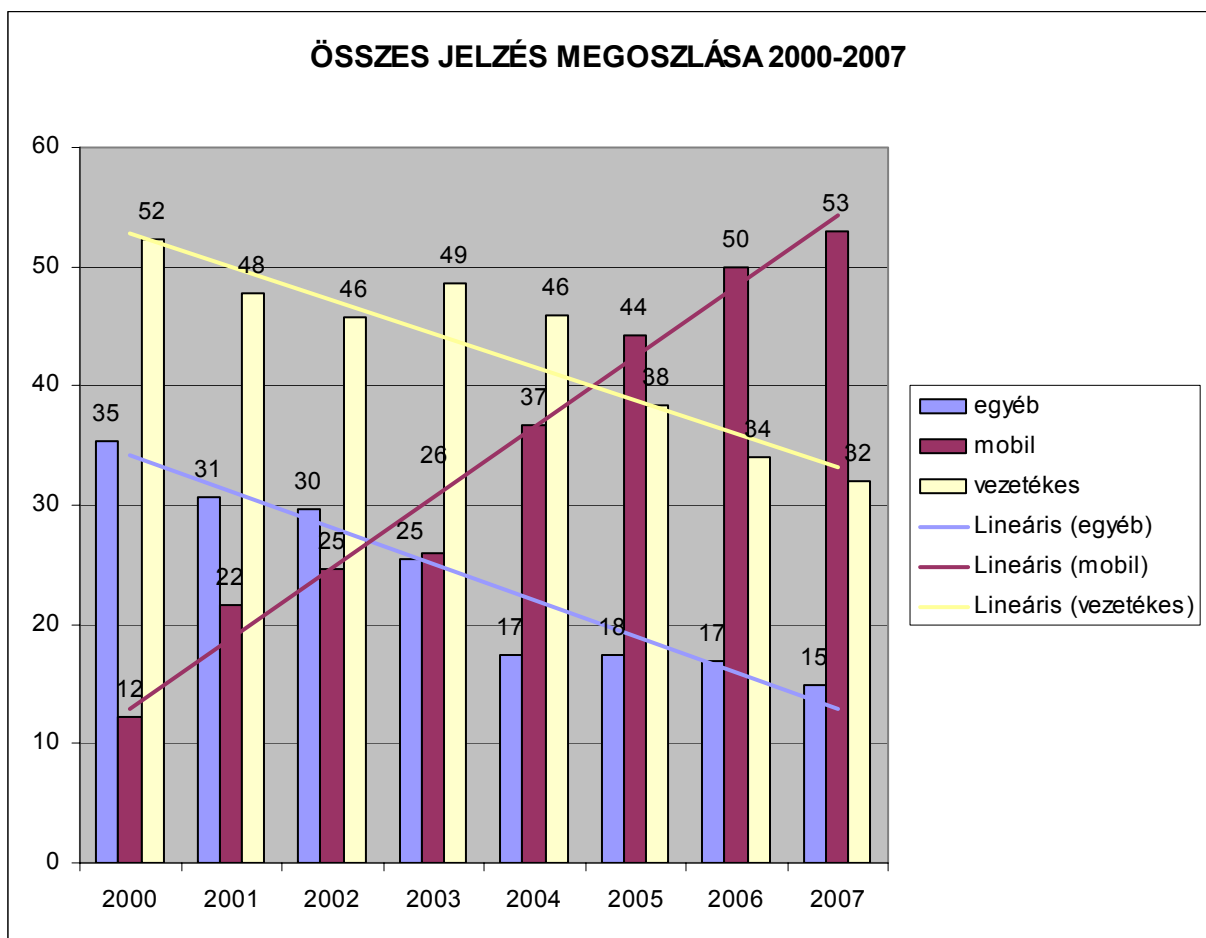
1. A vezetékes telefonvonalról hívható 105-ös hívószámok a működési területtel rendelkező tűzoltóságok ügyeleteire „futnak be”. Ebben az esetben, a hagyományos eljárásrendben az ügyelet végrehajtja a riasztást.
2. A 112-re érkező hívások a megyei rendőrkapitányságokra futnak be, amelyet aztán az ügyeletes a megyei katasztrófavédelmi igazgatóság ügyeletesére felé kapcsol, aki a jelzés értékelése után, a jelzést továbbítja a működési terület szerinti parancsnokságnak, aki végrehajtja a riasztást.
3. A mobil telefonokról kezdeményezett jelzések a megyeszékhelyi tűzoltó-parancsnokságra futnak be. A megyeszékhelyi tűzoltó-parancsnokság ügyeletesének kell eldönteni, hogy kinek a területére szól a jelzés, majd az a./ pont szerint riaszt, vagy továbbítja a jelzést a működési terület szerinti parancsnokságnak (b./ pont).
4. A megyehatárhoz, országhatárhoz közeli területekről kezdeményezett jelzések a terjedési viszonyok, adótoronyok elhelyezkedésének függvényében másik megye

megyeszékhelyi tűzoltó-parancsnokságánál „csörögnek”. Pl. rendszeresen „futnak be” jelzések a Balaton északi partjáról, amely terület ZALA illetve VESZPRÉM megyéhez tartozik. Az eljárás itt hasonló a 3. pontban leírtakhoz.

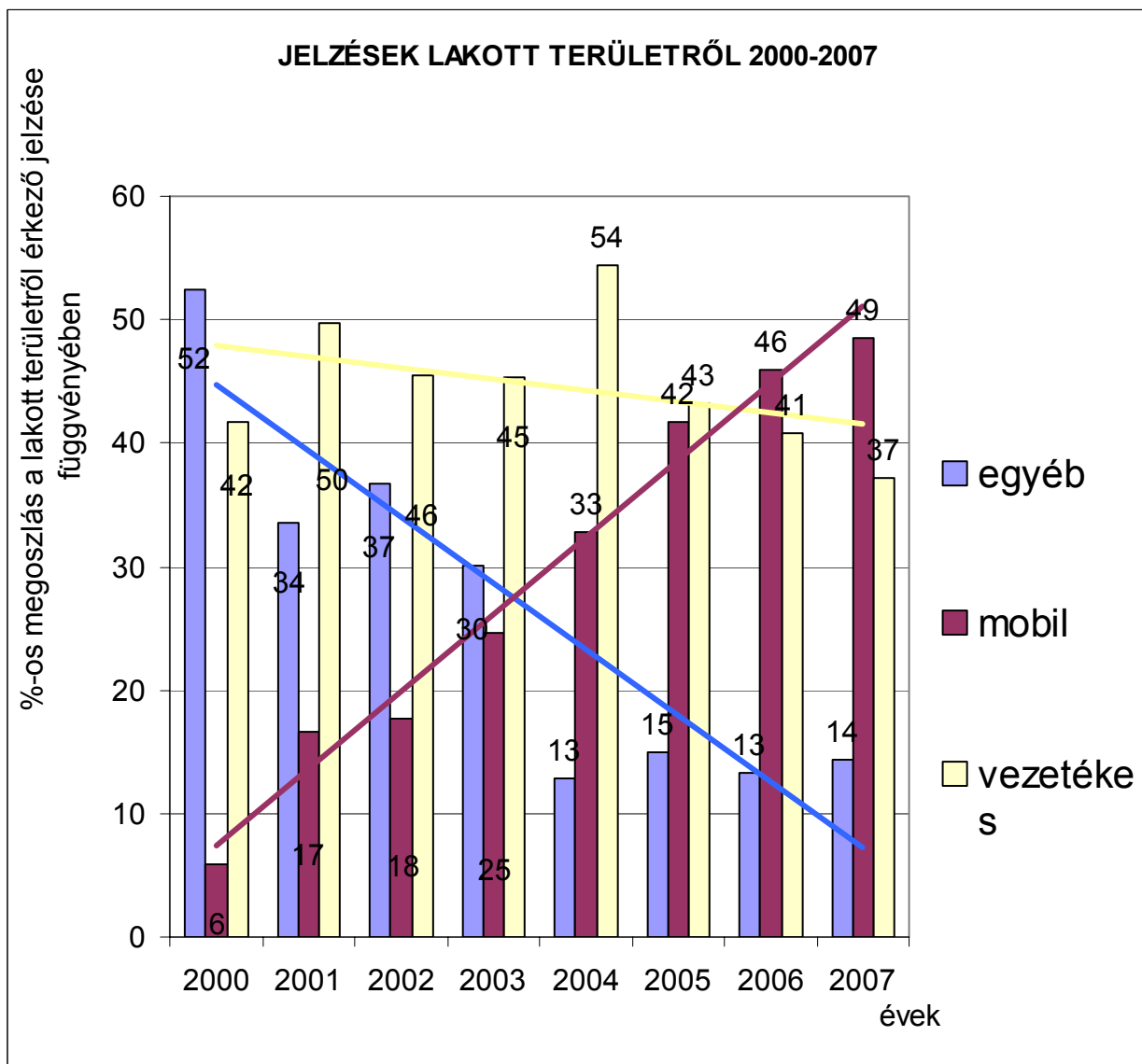
Nézzük, hogyan változtak a telefonhasználati szokások a segélykérésekben?

A megyében felmért jelzések összessége 2000-ben még a vezetékes telefonok túlsúlyát mutatta a mobillal szemben. A jelzések 52%-a érkezett vezetékes és 12%-a mobil telefonról. 2007-re ez a helyzet megfordult. 53% érkezett mobilról és 32% vezetékesről.

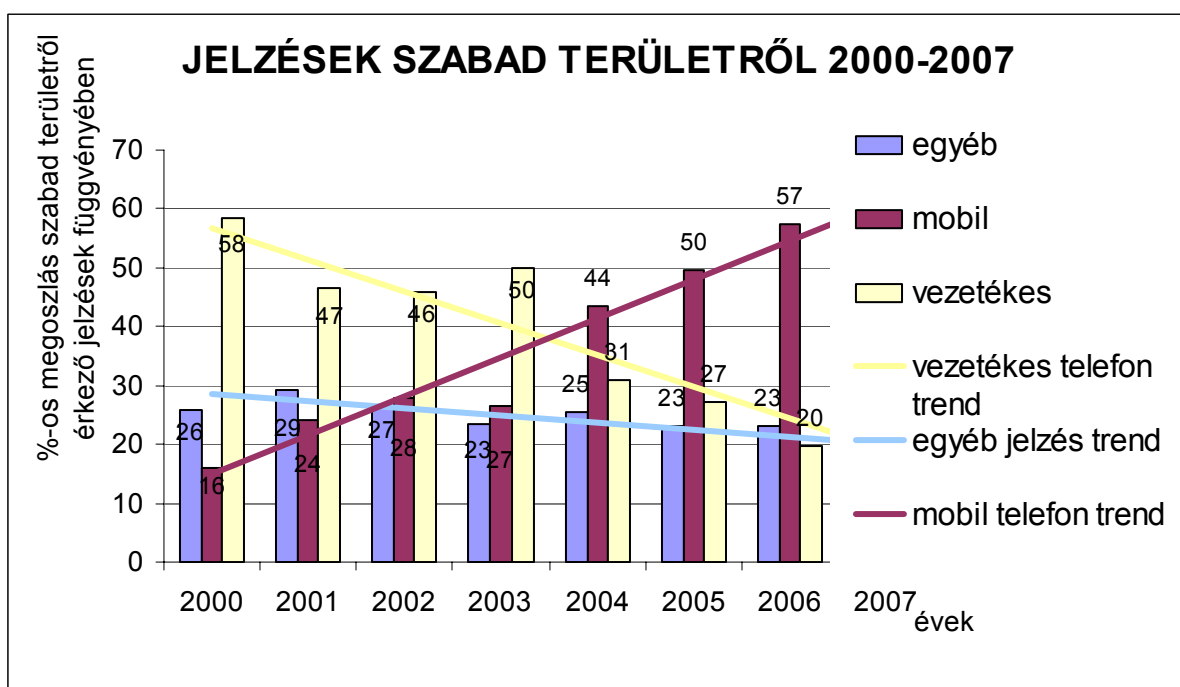
Tovább árnyalja a képet, hogy a vezetékes telefon és a mobiltelefon a riasztási lapon feltüntetett „jelző személy telefonszáma” szerint került bejegyzésre. A más parancsnokságtól, társszervtől kapott jelzés már a többszörös jelzés átadás miatt egyértelműen nem sorolható be egyik telefon kategóriába sem. Ennek az „EGYÉB” csoportnak jelentős aránya mobil telefonról kezdeményezett hívás.

A lakott területekről érkezett tüzesetek, káresetek jelzései egy kicsit más képet mutatnak, de a mobiltelefonokról érkező jelzések száma itt is meredeken nőtt és 2007-re 49%-on állt a 37%-os vezetékes jelzéssel szemben.

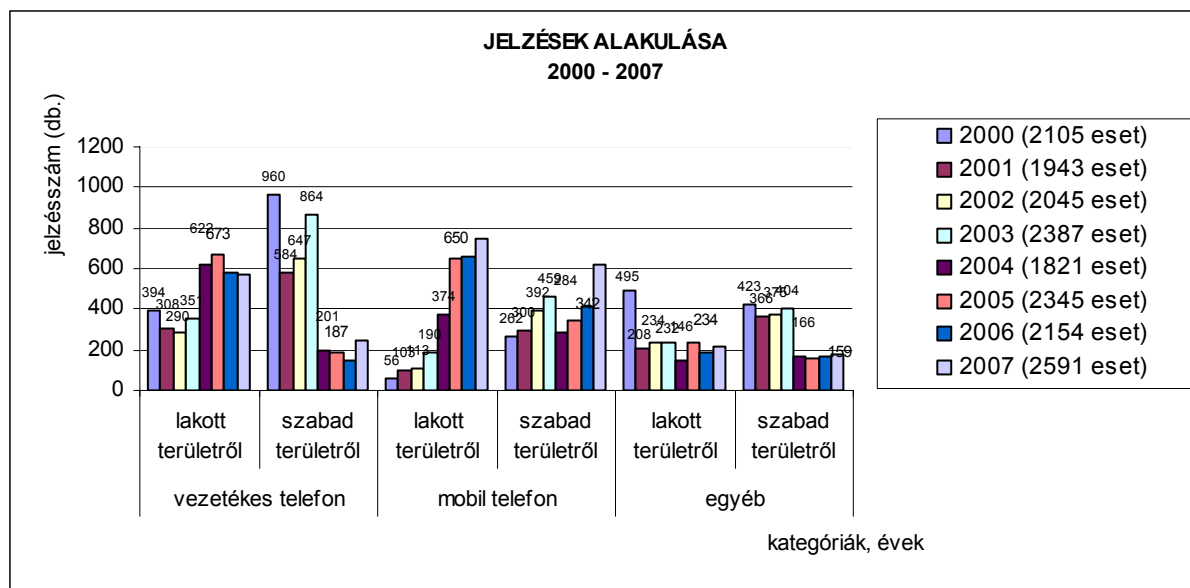

A lakott területen kívüli helyekről érkező jelzéseknél pedig egyértelműen még nagyobb az eltérés a mobil javára. A szabad területen, közlekedési baleseteknél történt esetek jelzéseinek 59%-a mobil, 24%-a vezetékes telefonról érkezik. 2000-ben ez még 56%-os vezetékes és 16%-os mobil jelzést mutatott.

Mindhárom táblázatnál és a grafikonoknál a „saját” területről beérkezett összes jelzésszámhoz viszonyítva lett kiszámítva a vezetékes-mobil hívás %-os változása a vizsgált 8 év viszonylatában.

A nyolc év során 17391 jelzés adatait vizsgáltuk és rendszereztük. Az éves megoszlásokat a következő ábra szemlélteti.

Összefoglalva

A grafikonokból látható, hogy a vezetékes telefonról érkező jelzések aránya csökkenő irányba mutat. Különösen erőteljes ez a csökkenés a lakott területen kívülről érkező jelzések esetében. A mobil telefonokról kezdeményezett hívások százalékos aránya dinamikusan emelkedik. 2006. évben az esetek 50%, míg 2007. évben már az esetek 53% -át ezen keresztül jelzik.

A más parancsnokságtól, társszervtől kapott jelzések megoszlása nagy valószínűséggel hasonló arányú vezetékes csökkenést és mobil emelkedést mutatna. Ez összességében a grafikonokban látható mobilhívások százalékos arányának emelkedését tovább erősítené.

Megállapítható, hogy a mobil telefonok elterjedésével a megyeszékhelyi parancsnokságok jelzés vételeinek száma folyamatosan emelkedik. Az ilyen esetben működési terület szerinti parancsnokság „megállapítása” és a jelzéstovábbítás növeli a riasztási időt.

A híradó ügyeleti rendszer az első pontban leírt vezetékes telefonvonalról érkezett jelzésekre épült, ebből következően a többi esetben a jelzéstovábbítás és továbbítás ideje nőtt.

Heizler György tű. ezds, Antalicz Lóránt tű. fhdgy.